

6. Jacob

De Heere is wonderlijk van raad en machtig van daad. Wat komt dat ook bijzonder uit in de wegen die Hij met de Zijnen houdt. Hij vergadert Zijn Kerk uit oosten en westen, uit noorden en zuiden, ja, Hij heerst van zee tot zee en van de rivieren tot aan de einden der aarde. Wie zal Gods wijs beleid kunnen doorgronden? Nee, de eeuwigheid zal er niet te lang voor zijn om het te bewonderen: „Gij hebt ons Gode gekocht met Uw bloed.” Dat wij met een wonderdoend God te doen hebben, komt zo treffend uit in de ontroerende geschiedenis die wij jullie nu eens willen vertellen.

Het was op een vergadering dat een predikant deze geschiedenis verhaalde. We willen deze predikant zelf aan het woord laten.

„Ik heb honger,” sprak een arm knaapje tot zijn vader. „Zwijg, ongelukkige,” zo werd hem geantwoord.

„Ach, ik heb zo'n honger, ik lijd...” Het kind kon de zin niet voltooien, want zijn vader viel hem in de rede en sprak op wrevelige wijze: „Zult gij zwijgen, ellendige jongen? Kan ik hier dan in het zand onder de kiezelstenen brood zoeken?”

De arme knaap beefde over het gehele lichaam en antwoordde niets. Hij was door de ruwe en barse stem van zijn vader verschrikt. Deze beklagenswaardige man deed alle moeite om zich in evenwicht te houden, want hij was, als naar gewoonte, beschonken. Bij elke schrede struikelde hij en dreigde hij ter aarde te vallen.

Welk een ellende. Een man en vader die zijn zuurverdiende penningen aan de drank opoffert en vrouw en kinderen in de diepste armoede dompelt. Welk een jammer heeft de zonde toch in de wereld gebracht.

Opeens begon het kind bitter te wenen en te jammeren. Het kon zich niet meer inhouden en het riep met klagelijke stem uit: „Och vader, geef mij toch een stukje brood.”

De gevolgen hiervan waren verschrikkelijk. In een aanval van toorn en vertwijfeling greep de ongelukkige vader zijn kind en slingerde

het met geweld in de zee en verwijderde zich toen vandaar.

Wat werd er van het arme knaapje? Hij was in de zee omgekomen indien niet de hand der Goddelijke voorzienigheid over hetzelfde had gewaakt. De wereld moge het toeval noemen, maar het was Gods hand die het zo bestuurde. Het jongske vond in de zee een stuk hout dat aan zijn zijde dreef en klemde zich daaraan met alle macht vast. De wind en het geweld der golven hadden het spoedig ver van de vader afgedreven. Wat zou er van het jongske worden? Immers, hij zou de strijd met de golven niet lang kunnen volhouden.

In de nabijheid van het strand lag een oorlogsschip voor anker. Aan boord bemerkte men het kind en zag men hoe het gevaar liep om tegen het schip verpletterd te worden. Dit gezicht verwekte een algemene deelneming. Zou men dit kind aan zijn lot overlaten en het laten omkomen? Was het niet mogelijk het te redden?

Nauwelijks was deze gedachte bij de manschappen opgekomen of een matroos was reeds in zee gesprongen. Hij zwom naar het kind toe, nam het in zijn armen en bracht het op het schip. Als door een wonder was het gered. Men ondervraagde de kleine onbekende, die slechts 3 of 4 jaar oud scheen te zijn. Het kind verhaalde dat het Jacob heette, maar kon aangaande zijn familie geen genoegzame uitleg geven. Hij werd daarom de arme Jacob genoemd en men hield hem op het schip. Allen merkten het arme kind als een aange-naam zoon aan. Zij rekenden het zich tot een eer om te zorgen dat het hem aan niets ontbrak. Men achtte hem dat hij voor matroos te goed was. Enige officieren besloten om hem, op hun kosten, een betere opvoeding te geven.

En zo ging onze Jacob, op kosten van enige officieren, naar school. Eerst enkele jaren op de lagere school. Daar leerde men hem kennen als een ijverig en goed leerling en later ging hij naar hogere scholen. Het uiteindelijke resultaat was dat hij als scheepsdokter op één der Engelse oorlogsschepen werd geplaatst.

In de lange strijd tussen Engeland en Frankrijk vervulde Jacob met grote onderscheiding zijn betrekking. Het gebeurde dat het schip waarop hij zich bevond, een vijandelijk vaartuig had genomen waarop zich vele gewonden bevonden. Deze werden aan de zorg van Jacob, als scheepsdokter, toevertrouwd.

Er was onder hen een man die dodelijk gewond was. Ofschoon de jonge geneesheer al zijn opmerkzaamheid en zorg onafgebroken aan hem besteedde, zo bleef al zijn moeite en kunst tevergeefs. Toen de grijsaard eindelijk begreep dat er geen hoop op herstel overbleef en dat hij sterven moest, zo wilde hij de scheepsdokter een bewijs van zijn dankbaarheid nalaten vanwege diens zorgvuldige verpleging, alhoewel die niet had mogen baten. Hij verzocht hem enige ogenblikken bij het ziekbed te vertoeven. Hij sprak hem toen aan met de volgende woorden: „Gij hebt mij zoveel deelneming betoond, dat ik mij gedrongen voel de enige schat die ik in de wereld bezit in uw handen over te geven.”

Bij deze woorden reikte hij hem een Bijbel over en voegde erbij: „Dit boek is mij door een vriendelijke dame geschonken en het heeft mij de ogen voor mijn grote ellende geopend. Het heeft mij door de hulp en genade van de barmhartige God van mijn misdadige hartstocht genezen. In deze Bijbel heb ik de weg des heils gevonden. De vergeving van mijn zonden in het bloed van Christus en een onuitsprekelijke vrede voor mijn door langdurende smarten ontrust geweten en de heerlijkste troost in de dagen van tegenspoed en ongeluk. Neem gij nu deze Bijbel. Lees en herlees hem en moge Hij u ook op die weg brengen die ik met zoveel blijdschap bewandel, maar die ik helaas te laat betreden heb.”

Hier hield de oude man op en toch was hij niet uitgesproken. Een droef geheim drukte hem klaarblijkelijk nog op het hart. Hij scheen nog hevig te kampen tussen de noodzakelijkheid om het te openbaren en de schande om een misdaad te bekennen eer hij stierf. Maar deze strijd duurde niet lang. Hij sloeg zijn ogen op ten hemel. De glans van stille rust en vrede bedekte zijn gelaat. Langzaam en plechtig beleed hij zijn vorige leven en zijn veelvuldige overtredingen. Wie hij geweest was en hoe hij gewandeld had op het hellend vlak des verderfs. Hoe hij onder andere eens een arm, hulpeloos kind en zontje, dat hem om brood smeekte, in zee had geworpen.

Bij deze woorden kon de jeugdige scheepsdokter zich niet langer bedwingen. Onder het spreken van de oude man waren onrust en aandoening toegenomen en bij de laatste bekentenis ten top gestegen. Met ontroerde stem riep hij uit: „O God, zou dat mogelijk zijn?

Zouden wij elkaar hier nog op aarde wederzien? O, ik bid u,” voer hij voort, terwijl hij de hand van de grijsaard greep en in de zijne drukte, „zeg mij toch op welke plaats van de Engelse kust dit is gebeurd.”

„Tussen Norwick en Yarmouth,” hernam de grijsaard verwonderd, daar hij niet begreep waarom de jonge man zo aangedaan was.

„En op welke tijd is dit geschied?” zo vroeg de dokter verder.

„Voor omstreeks 23 jaar.”

„Hoe heette het kind, was het niet Jacob?” zo viel de dokter hem andermaal in de rede.

„Ja, Jacob,” zo heette het, riep de grijsaard met trillende stem en met verwondering uit.

„O, mijn vader,” riep nu de jonge man uit, terwijl hij op de knieën voor de stervende grijsaard nederviel: „Zegen uw zoon! Het is God Die ons tesamen heeft gebracht en mij het voorbeeld uwer bekeering en zalige hoop wil schenken.”

Het laat zich gemakkelijker denken dan beschrijven welke aandoeeningen de ziel van de grijsaard overstelpten. Lange tijd bleef hij sprakeloos. Het was hem aan te zien, het was hem te groot, het scheen hem alles als in een droom toe. Langzaam kwamen zijn gedachten terug en hij vroeg nu van zijn zijde naar omstandigheden die hij zich nog kon herinneren. Hoe langer hoe meer werd hij ervan overtuigd dat deze jeugdige scheepsdokter werkelijk zijn kind was dat hij zo meedogenloos in de zee geworpen had. Tranen rolden over zijn bijna verstorven gezicht. Hij riep uit: „Heere, laat nu Uw dienstknecht gaan in vrede!”

Nog slechts enkele ogenblikken en hij stierf in de armen van zijn zoon.

Deze even wonderbare als onverwachte ontmoeting maakte zulk een diepe indruk op de jonge dokter dat hij van nu af aan ernstig bedacht was op de dingen der eeuwigheid. In deze ruwe zeedienst kon hij het nu niet langer uithouden. Hij verliet de zeedienst en overtuigd van de genade Gods in Christus werd hem de roeping opgelegd het heil in Christus zijn medezondaren te verkondigen. De weg werd hem ontsloten om opgeleid te worden tot het predikambt. Nadat hij zich de nodige bekwaamheid had verworven, werd hij leraar bij de Engelse kerk.

Hier eindigt de predikant zijn verhaal. Alleen, zich wendend tot de voorzitter, voegt hij eraan toe: „En nu, mijne vrienden, die arme Jacob... dat ben ik.”

Wat denken jullie nu, jongens en meisjes, en allen die dit leest, is de Heere nu niet wonderlijk van raad en machtig van daad? Zij het in ons aller hart waar de Psalmen eindigen en waar ook wij dit verhaal mee besluiten:

*Looft God, looft Zijn Naam alom;
Looft Hem in Zijn heiligdom;
Looft des HEEREN grote macht,
In den hemel Zijner kracht;
Looft Hem, om Zijn mogendheden,
Looft Hem, naar zo menig blijk
Van Zijn heerlijk Koninkrijk,
Voor Zijn troon en hier beneden.*

(Psalm 150:1)